

Bibliotek Verksamhetsområde 10

Enhetsplan 2015

Enhetschef
Lars Andersson

tyresö kommun

Innehåll

Målstyrning 2015	3
Vision för Tyresö kommun 2030.....	3
Livskvalitet - den attraktiva kommunen.....	5
Strategiskt mål.....	5
Nämndmål.....	5
Indikator:	5
Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum.....	6
Strategiska mål.....	6
Nämndmål.....	6
Aktivitet	6
Indikator:	6
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	7
Strategiskt mål.....	7
Särskilda uppdrag.....	7
Aktivitet	7
Enhetens uppdrag och organisation.....	8
Omvärldsanalysen.....	8
Enhetens verksamhet och ekonomi.....	10
Verksamhetsmått och nyckeltal som enheten följer.....	10
Kvalitetsgarantier.....	10
Budget 2015.....	11
Riskhantering.....	12
Uppföljning och redovisning.....	12
Förteckning av styrdokument.....	13
Årshjul	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Målstyrning 2015

Vision för Tyresö kommun 2030

I Tyresö bor nu drygt 60 000 invånare, och det finns en stark känsla för hemkommunen i Tyresö. Kommunens läge med närhet till naturen, skärgården, storstaden och en expansiv arbetsmarknad bidrar till den positiva utvecklingen. Den långsiktiga stadsbyggnadsplaneringen och genomtänkta markanvändningen är en del i framgången. Det har skapat ett Tyresö där livskvalitet står i främsta rummet. God ekonomisk hushållning, effektiva verksamheter och medveten uthållig prioritering av viktiga kärnverksamheter placerar Tyresö i framkant när det gäller resultat och kvalitet.

Tack vare en målmedveten satsning på skolan och kunskap har utbildningsnivån höjts markant. Förskolan och grundskolan har ett särskilt fokus på att se varje individ och låta varje barn utvecklas utifrån sin potential. Utvecklingen har gått från "en skola för alla" till "en skola för var och en" där varje elev lotsas fram till att nå utbildningsmålen. Det finns en stor mångfald i förskolan och skolan i Tyresö. Inom gymnasieutbildningen finns ett brett utbud och en stor valfrihet i hela regionen. Detta utbud präglas av kvalitet och konkurrenskraft tack vare kommunens profilering mot entreprenörskap och närkontakt med näringsliv och arbetsmarknad. Tyresö är nu sedan flera år en av Sveriges bästa skolkommuner.

Tyresö är en välmående kommun med små sociala problem. Detta är en konsekvens av en ökad självförsörjning, låg arbetslöshet och rätt prioriteringar inom välfärdens kärna. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och är väl anpassad till de äldres behov och efterfrågan. Omsorgen präglas av mångfald och ger goda möjligheter till inflytande, valfrihet och självbestämmande. Det finns en variation av boendeformer för äldre i alla delar av kommunen.

Tyresö är känt för sitt framgångsrika föreningsliv. Barn och ungdomar står i fokus med en stor bredd på utbudet. Tyresö har även år efter år legat i toppen när företagsklimatet rankas. Med ett rikt och differentierat näringsliv med många småföretagare är Tyresö något av ett "Stockholms Gnosjö". God planering har möjliggjort nya företag och arbetsplatser i Tyresö inom en rad olika områden, vilket har stärkt serviceutbudet i kommunens olika delar. Skrubbaområdet har numera mängder av arbetsplatser.

Antalet besökande turister i kommunen har ökat bland annat genom att övernattningsmöjligheterna har blivit fler och genom att Tyresö slott och park fyllts med aktivitet.

Kommunens ekonomi är stabil och i bra balans. God hushållning med våra gemensamma resurser, effektivitet, nytänkande och goda medarbetare samt ett gott samarbete med grannkommunerna, inte minst på Södertörn, är några av skälen till den goda ekonomin.

Tyresö har uppmärksammats för sina särskilda satsningar på att öka fokus på medborgarna och sätta Tyresöborna i centrum. Öppenhet, närbarhet och lyhördhet präglar kommunens arbete. Det har resulterat i en topposition i landet vad gäller nöjda medborgare.

I Tyresö finns en bra blandning av olika boendeformer med både bostads- och hyresrätter samt egna hem. Tyresö centrum är omtalat för satsningen på en genomtänkt förtätning där en del höga byggnader har byggts och en ökad stadsmässighet förverkligats. Trollbäcken är fortsatt en grön och lummig villastad. Där finns ett utvecklat serviceutbud, inte minst tack vare de mindre förtätningar som genomförts runt Trollbäckens centrum. Den lokala servicen är god i Tyresö Strand där Trädgårdsstaden har färdigställts. Ett nytt mindre centrum med småskalig service har tillkommit vid Trinntorp. Den varsamma omvandlingen av Östra Tyresö som har pågått under många år är färdig. Infrastrukturen har byggts ut med fokus på framkomlighet och smidighet för olika trafikslag. Gång- och cykelvägnätet är väl utbyggt och sammanlänkat med våra grannkommuner, vilket lett till kraftigt ökat cyklande. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och Södertörnskommunerna genom utbyggda tvärförbindelser och även spårbunden trafik. Tvärförbindelserna inom Tyresö är goda. Det medvetna miljöarbetet och förverkligandet av åtgärderna i klimatstrategin har gett goda resultat.

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden - närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen - ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Aktiviteter

Aktivitet	När och hur ska detta göras? Åtgärder, tidsplan, ansvarig
Lokalisera biblioteken på bästa attraktivaste sätt för kommuninnevånarna.	Bevaka möjlig omlokalisering för i första hand Trollbäckens bibliotek.

Nämndmål

- Tyresö ska ha ett kulturutbud som tillgodoser medborgarnas behov.

Aktiviteter

Aktivitet	När och hur ska detta göras? Åtgärder, tidsplan, ansvarig
Indikator: I SCBs medborgarundersökning som redovisas 2014 ska NMI vara minst 60 inom detta område.	Redovisa i nämnd i samband med årsredovisning.

Indikator:

I SCB:s medborgarundersökning som redovisas 2015 ska NMI vara minst 60 inom detta område.

Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning.

De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Strategiska mål

- Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen
- Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Nämndmål

- Kommunens tre bibliotek ska vara platser som besöks av många medborgare, inte bara i syfte att låna böcker utan även för andra aktiviteter och syften.

Aktiviteter

Aktivitet	När och hur ska detta göras? Åtgärder, tidsplan, ansvarig
Göra biblioteksverksamheten så attraktiv och tillgänglig som möjligt. Följa upp genom befintliga besöksräknare Pass Check och GateTracker.	Följs upp månatligen och speciellt i samband med delårsbokslut.

Indikator:

Antal fysiska besökare ska bibehållas på 2014 års nivå.

Nämndmål

- En stor del av kommunens medborgare ska utnyttja bibliotekens huvudtjänst, utlåning av böcker.

Aktiviteter

Aktivitet	När och hur ska detta göras? Åtgärder, tidsplan, ansvarig
Följa upp antalet aktiva låntagare i bibliotekets statistikmodul i biblioteksdatasystemet BOOK-IT.	Följs upp månatligen och speciellt i samband med delårsbokslut.

Indikator:

Antalet aktiva låntagare/1000 invånare ska bibehållas på 2014 års nivå.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Strategiskt mål

- Verksamheten ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

Indikator:

Ekonomiskt resultat

Särskilda uppdrag

De särskilda uppdragen för fritid som ska genomföras under mandatperioden innebär att:

- Utveckla någon form av kulturhus i anslutning till Tyresö centrum i nära samverkan med andra aktörer.

Aktiviteter

Aktivitet	När och hur ska detta göras under 2015? Åtgärder, tidsplan, ansvarig
Få till stånd ett inriktningsbeslut i frågan.	Under våren 2015 arbeta fram och presentera ett beslutsunderlag i tre nivåer. Ansvarig: Förvaltningschefen/kulturchefen/bibliotekschefen.

Enhetens uppdrag och organisation

Biblioteksverksamheten omfattar förutom utlåning av böcker även talboksservice, utbud av olika media, samt viss service till äldreomsorgen och skolan. Biblioteket erbjuder även digitala tjänster. Syftet med biblioteksverksamheten är att främja intresse för läsning, litteratur och utbildning. Alla medborgare har tillgång till ett folkbibliotek för information, upplysning och annan kulturell verksamhet. Verksamheten är lagstyrd av bibliotekslagen och internationella biblioteksmanifest som Sverige anslutit sig till. En biblioteksplan fastställd av kommunstyrelsen utgör också styrdokument.

Tyresö bibliotek driver biblioteksverksamhet i tre bibliotek i Tyresö. Huvudbiblioteket i Tyresö centrum, samt biblioteksfilialerna i Trollbäcken och Tyresö Strand. Biblioteket utgör en enhet inom Utvecklingsförvaltningen. Bibliotekschefen ingår i förvaltningens ledningsgrupp. Biblioteket har en egen ledningsgrupp som under bibliotekschefen leder verksamheten. Arbetsplatsträff äger rum tio gånger/ år och regelbunden lokal samverkan med de lokala fackliga organisationerna.

Biblioteken är kommunens mötes- och samlingsplatser. Huvudbiblioteket i Tyresö centrum samverkar med kulturenhetens konsthall som finns i samma lokal. Biblioteket har service till barn och ungdomar på deras fritid i fokus, men riktar verksamhet till alla innevånare, även de som arbetar i eller besöker kommunen. Självbetjäning i biblioteken och via webb och sociala media är en viktig del av verksamheten. Tyresö bibliotek tillhandahåller ett tjugotal olika e-tjänster på sin webbplats och för surfplattor och mobil.

På biblioteken arbetar 16 personer. 11 av dessa arbetar på huvudbiblioteket, tre i Trollbäcken och två i Strand. Tio är bibliotekarier och sex är biblioteksassistenter. Bibliotekspersonalen är basplacerad vid ett bibliotek men tjänstgör dessutom regelbundet och flexibelt vid behov på alla tre biblioteken. Två av bibliotekarietjänsterna är IT-bibliotekarier.

Personalekonomiskt bokslut avseende frisknärvaro/sjukfrånvaro redovisas i kommungemensamt personaldokument från personalkontoret.

Personalresursen har reducerats med 2,5 tjänster sedan 2012. Trots detta har öppethållandet kunnat bibehållas, men snävare scheman och beroende av minst sex timvikarier är nödvändigt. Under 2014 har fyra personer, två bibliotekarier och två biblioteksassistenter lämnat sina tjänster på grund av pension. En av biblioteksassistenttjänsterna har omvandlats och tillsatts med en bibliotekarie. En bibliotekarietjänst har återbesatts och de två återstående tjänsterna skall återbesättas inom kort.

Omvärldsanalysen

En ny bibliotekslag trädde i kraft i Sverige den 1 januari 2014. Den föranledde att en ny biblioteksplan upprättades för de olika biblioteksformerna, folkbibliotek, skolbibliotek och gymnasiebibliotek. Arbetet med att ta fram en ny biblioteksplan är klart. Biblioteksplanen har under hösten 2014 behandlats av de tre berörda nämnderna och slutligen har beslut tagits av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Biblioteksplanen och bibliotekslagen pekar tydligt ut vad som är folkbibliotekets uppgifter och vad som är skolan och skolbibliotekens uppgifter är enligt skollagen och

skolinspektionens juridiska råd. Litteraturutredningen (SOU 2012:65) föreslår ett läsluft för Sverige och visar att det behövs kraftfulla åtgärder för att förbättra ungas läsförståelse och öka lusten att läsa. En proposition med åtgärder läggs på regeringens bord 2014. Regionbiblioteket och internationella biblioteket utreds nu med planerat beslut i Landstinget. Utredningen föreslår en framtida utformning av den regionala biblioteksverksamheten med utgångspunkt i omvärlden, den nya bibliotekslagen och Stockholms läns landstings övergripande mål för regional utveckling. Förslaget ska omfatta huvudmannaskap, uppdrag och mål, organisation och resurser, samverkan och nationella åtaganden. Övriga viktiga faktorer som påverkar biblioteket verksamhet och ställning är att biblioteken brukas mer virtuellt och interaktivt och att efterfrågan på e-böcker och andra nya medieformat ökar.

Enhetens verksamhet och ekonomi

Verksamhetsmått och nyckeltal som enheten följer

Nyckeltal	Utfall 2012	Utfall 2013	Beräknat utfall 2014	Prognos 2015
Antal öppettimmar vid biblioteken	5 748	5 682	5 526	
Antal besökare	325 923	239 260	250 000	
- varav webbesökare	82 423	91 756	97 558	
Antal utlån	256 615	221 552	221 600	

Kvalitetsgarantier

- Biblioteken är alltid bemannade med fackutbildad och kompetent personal, även i begränsad omfattning vid de tider biblioteket är öppet med självbetjäning.

Hur följs garantin upp? Metoder?

Bibehålla nuvarande schemaläggning

- Självservice via biblioteket responsiva webbsida för dator och mobila plattformar erbjuds dygnet runt.

Hur följs garantin upp? Metoder?

Tillhandahålla ARENA-GO bibliotekets responsiva bibliotekswebb 24/7

Budget 2015

Intäkter	
Försäljning	160
Taxor och avgifter (i de fall intäkter tillfaller enheten)	220
Anslag/ Prestationsersättning	16 791
Övriga intäkter	
Totalt intäkter	17 171
Kostnader	
Personalkostnader (lön+ PO)	8 130
Köp av verksamhet	
Lokalkostnader	4 178
Övriga kostnader	4 863
Totalt kostnader	17 171
Resultat	0

Riskhantering

Risk	Åtgärder	Kontrollinsatser	Ansvar
Ej uppfylla nämndplanens mål avseende medborgarfokus. ”Besöksstatistik och aktiva låntagare skall bibehållas på nuvarande nivå”.	Tillgängliggöra biblioteket på ett så attraktivt sätt som möjligt. Teckna avtal med skola och gymnasium i enlighet med nya biblioteksplanen.	Följa besöksstatistik och aktiva låntagare i våra olika mätredskap under året och speciellt noga i samband med delårsbokslut i augusti.	Bibliotekschef

Uppföljning och redovisning

Delårsrapporterna görs var fjärde månad per den 30 april och den 31 augusti. Bokslut och verksamhetsberättelse görs efter årets slut. Som underlag används bland annat rapporter och redovisningar från enheterna. Uppföljningen omfattar aktiviteter, kvalitetsgarantier, ekonomi, synpunktshantering, brukarundersökningar, m.m. Uppföljningen görs i beslutsstödssystemet Bestyr.

Enheten följer upp verksamhetens mål, budget och kvalitetsgarantier med hjälp av de administrativa redskap som enheten använder. Bestyr – för att följa upp ekonomi och personal. Biblioteksdatasystemet BOOK-IT för att följa upp allt som rör biblioteksaktiviteter, lån och låntagare samt Smartadmin ett administrativt stöd för övervakning av all självbetjäning, besökare, automater m.m. Slutligen Google analytics som analyserar all webb- och mobiltrafik i våra webbredskap.

Vartannat år gör vi dessutom brukarenkäter speciellt mot biblioteksbesökare i kommunens enkätredskap Netigate. Speciella TTT-studier av aktiviteter på biblioteket görs dessutom ibland.

Aktiviteter	Vad ska mätas för att kunna följa upp aktiviteterna?	Vem ansvarar för uppföljningen?	Vem/vilka ska detta rapporteras till	När och hur ska detta göras?
Avläsning i våra verksamhetssystem	Aktuella nyckeltal besök och aktiva låntagare	Bibliotekschef	Nämnd	Vid delårsbokslut
Övriga nyckeltal	Stort antal som ingår i rapportering till KB & SCB	Bibliotekschef	Nämnd & SCB	Efter avslutat verksamhetsår

Förteckning av styrdokument

Kommun- och nämndplanens styrdokument tillämpas för enheten.

Speciellt viktiga för biblioteket är dessutom:

Bibliotekslagen SFS 2013 : 801

UNESCOS biblioteksmanifest

Barnkonventionen

Landstingets biblioteksplan

Tyresö kommuns biblioteksplan

Årshjul

